

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 29 november 2011

1169/2011

L a g

om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om överföring av dömda personer inom Europeiska unionen och om tillämpning av rambeslutet

Utfärdad i Helsingfors den 25 november 2011

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Genomförandet av rambeslutet

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut 2008/909/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen, nedan *rambeslutet*, ska iakttas som lag, om inte något annat följer av denna lag.

Artikel 5 i rådets rambeslut 2009/299/RIF om ändring av rambesluten 2002/584/RIF, 2005/214/RIF, 2006/783/RIF, 2008/909/RIF och 2008/947/RIF och om stärkande av medborgarnas processuella rättigheter och främjande av tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande på ett avgörande när den

berörda personen inte var personligen närvarande vid förhandlingen ska iakttas som lag.

2 §

Tillämpningsområde

I enlighet med denna lag och rambeslutet
1) verkställs i Finland frihetsstraff eller en annan frihetsberövande åtgärd som avses i rambeslutet och som har bestämts i en annan medlemsstat i Europeiska unionen,

2) översänds ett fängelsestraff som har dömts ut i Finland eller ett beslut om psykiatrisk sjukhusvård oberoende av personens vilja vid straffeftergift (*vårdpåföljd*) som har fastställts av en domstol till en annan medlemsstat i Europeiska unionen för att verkställas.

På framställningar om verkställighet som gäller vårdpåföljder och andra motsvarande frihetsberövande åtgärder tillämpas dessutom vad som bestäms om vårdpåföljder i mental-

RP 10/2011
LaUB 4/2011
RSv 23/2011

Rådets rambeslut 2008/909/RIF (32008F0909); EUT L 327, 5.12.2008, s.27
Rådets rambeslut 2008/947/RIF (32008F0947); EUT L 337, 16.12.2008, s.102

vårdslagen (1116/1990) och i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987).

3 §

Behörig myndighet

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar om översändande till en annan medlemsstat av en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd som avses i 2 § och om samtycke till verkställighet i Finland av en framställning som har översänts av en annan medlemsstat. Om framställningen gäller överföring av verkställigheten av någon annan frihetsberövande åtgärd än ett fängelsestraff från en annan medlemsstat till Finland eller översändande av en framställning om överföring av verkställigheten av en vårdpåföljd från Finland till en annan medlemsstat, är dock justitieministeriet den behöriga myndigheten.

2 kap.

Verkställighet i Finland av en påföljd som har bestämts i en annan medlemsstat

4 §

Företsättningar för att ta emot en framställning

En framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd får tas emot för behandling utan samtycke av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet, om den dömde är finsk medborgare och

a) bor i Finland eller

b) det har bestämts att den dömde ska utvisas till Finland eller avvisas utifrån ett beslut om utvisning eller avvisning som ingår i domen eller i ett rättsligt eller administrativt beslut eller i någon annan åtgärd som följer av domen.

I andra fall än de som avses i 1 mom. krävs det samtycke av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet för att ta emot en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd. Om den påföljd som avses i framställningen är någon annan frihetsberövande åtgärd än ett fängelsestraff,

ska samtycket dock ges av justitieministeriet. Samtycke får ges, om verkställigheten av påföljden i Finland främjar den dömdes möjligheter att återanpassa sig till samhället, med hänsyn till var den dömde är bosatt eller den dömdes övriga personliga förhållanden eller av särskilda skäl.

5 §

Temporärt tagande i förvar

I de fall som avses i artikel 14 i rambeslutet får en anhållningsberättigad tjänsteman ta den dömde i förvar för att säkerställa verkställigheten, om den utfärdande staten begär det. Begäran får framställas direkt hos den anhållningsberättigade tjänstemannen. Den tingsrätt inom vars domkrets den ort där den dömde hålls i förvar finns, häradsåklagaren inom domkretsen och Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska utan dröjsmål underrättas om att den dömde har tagits i förvar.

Efter att tingsrätten har underrättats om att någon har tagits i förvar, ska den skyndsamt ta ärendet till behandling på det sätt som föreskrivs om handläggning av häktningsyrkanden och besluta om huruvida åtgärden ska förbli i kraft. Tingsrätten ska genast underrätta Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet om sitt beslut.

Bestämmelserna om häktning i tvångsmedelslagen (450/1987), häktningslagen (768/2005) och lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen (841/2006) ska i tillämpliga delar gälla i fråga om tagande och hållande i förvar.

Om Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet anser att det finns hinder för att verkställa en påföljd, ska enheten bestämma att den som har tagits i förvar genast ska frigges. Den som har tagits i förvar ska frigges också om ingen framställning om verkställighet med bifogade handlingar har kommit in till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet inom 40 dagar från det att personen togs i förvar. Den som har tagits i förvar ska frigges senast när den sammanräknade tiden för frihetsberövandet i Finland och i den utfärdande staten motsvarar den tid som den dömde skulle ha varit berövad sin frihet

om påföljden hade verkställts i den utfärdande staten.

Den tid som motsvarar frihetsberövandet ska i enlighet med 6 kap. 13 § i strafflagen (39/1889) avräknas från den påföljd som ska verkställas.

Den dömda kan meddelas reseförbud i stället för att tas i förvar. I fråga om reseförbudet gäller i tillämpliga delar bestämmelserna om reseförbud i tvångsmedelslagen och bestämmelserna om tagande i förvar i denna lag.

6 §

Dubbel straffbarhet

Om en påföljd har bestämts för en gärning som avses i artikel 7.1 i rambeslutet, krävs det inte för att en framställning om överföring av verkställigheten av påföljden ska kunna bifallas att gärningen enligt finsk lag utgör ett brott eller skulle utgöra ett brott om den begås i Finland under motsvarande förhållanden.

Om en påföljd har bestämts för någon annan gärning än en sådan som avses i artikel 7.1, krävs det för att en framställning om överföring av verkställigheten av påföljden ska kunna bifallas att gärningen enligt finsk lag utgör ett brott eller skulle utgöra ett brott om den begås i Finland under motsvarande förhållanden.

7 §

Anpassning av en påföljd

Helsingfors tingsrätt beslutar om anpassning av en påföljd under de förutsättningar som anges i artikel 8.2 och 8.3 i rambeslutet. Yrkande om anpassning framställs av åklagaren på begäran av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Vid behandlingen av ett ärende som gäller anpassning iakttas bestämmelserna om handläggning av brottmål i tillämpliga delar.

Den dömda ska ges tillfälle att bli hörd i ett ärende som gäller anpassning av en påföljd. I fråga om rätten till ett biträde och en försvarare vid behandlingen av ett ärende som gäller anpassning av en påföljd gäller 17 §.

8 §

Verkställighet av en påföljd

Verkställigheten av en påföljd i Finland bestäms enligt finsk lag.

9 §

Framställning om samtycke till undantag från specialitetsbestämmelsen

Den dömda ska personligen vid tingsrättens sammanträde meddela om han eller hon samtycker till att i Finland åtalas, straffas eller berövas sin frihet för något annat brott som begicks före överföringen än det för vilket den påföljd bestämdes som framställningen om överföring av verkställigheten gäller. Ärendet behandlas på framställning av åklagaren i den tingsrätt inom vars domkrets den dömda avtjänar fängelsestraff eller i den tingsrätt där det annars anses lämpligt att behandla ärendet.

Innan samtycket tas emot ska den dömda underrättas om innebörden av samtycket.

Det samtycke som avses i 1 mom. och den underrättelse som avses i 2 mom. ska protokollföras.

Tingsrätten är behörig att behandla ett ärende som avses i denna paragraf även med ordföranden ensam. Sammanträdet kan hållas även vid en annan tidpunkt och på en annan plats än vad som föreskrivs om allmän underrätts sammanträde.

Åklagaren får begära det samtycke som avses i artikel 18.2 g i rambeslutet. Åklagaren eller Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet får begära samtycke till verkställighet av ett fängelsestraff och justitieministeriet samtycke till en vårdpåföljd.

Den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga får sköta de åklagaruppgifter som avses i denna paragraf. Även någon annan åklagare kan vara behörig åklagare, om det finns särskilda skäl.

10 §

Språk och översättningar

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvalt-

ningsenhet ska godkänna det intyg som avses i artikel 4 i rambeslutet, om det har översänts på finska, svenska eller engelska eller har åtföljts av en översättning till något av dessa språk. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet får även godkänna ett intyg på något annat språk än finska, svenska eller engelska, om det inte annars finns några hinder för att godkänna intyget.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska se till att intyget och domen vid behov översätts till finska eller svenska.

Den dömde har rätt att få information om beslutet i ärendet på ett språk som han eller hon förstår.

Om den påföljd som ska överföras till Finland för verkställighet är någon annan frihetsberövande åtgärd än ett frihetsstraff, ska justitieministeriet sköta de översättningar som avses i denna paragraf.

3 kap.

Översändande till en annan medlemsstat av en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd som har bestämts i Finland

11 §

Förutsättningar för att översända en framställning

En förutsättning för att en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd ska få översändas till en medlemsstat som avses i artikel 4.1 i rambeslutet är att överföringen av verkställigheten främjar den dömdes möjligheter att återanpassa sig till samhället med hänsyn till var den dömde är medborgare, var den dömde är bosatt eller den dömdes övriga personliga förhållanden eller av särskilda skäl.

I enlighet med artikel 5 i rambeslutet ska en framställning om överföring av verkställigheten av en påföljd göras genom att översända domen eller en bestyrkt kopia av den samt ett intyg vars formulär finns i bilaga I till rambeslutet till den medlemsstat som avses i 1 mom.

12 §

Den dömdes samtycke till att verkställigheten överförs

Den dömde ska personligen meddela om han eller hon samtycker till att en påföljd översänds till en annan medlemsstat för att verkställas. Samtycket ska ges till fängelsedirektören eller den tjänsteman som ansvarar för verkställigheten. Den förrättning där samtycket ges ska protokollföras.

Innan samtycke ges ska den dömde underrättas om innebörden av samtycket och informeras om att en överföring av verkställigheten av en påföljd inte kräver den dömdes samtycke i de situationer som avses i artikel 6 i rambeslutet.

Till den dömde ska ges en sådan underrättelse om framställningen om överföring som avses i bilaga II till rambeslutet.

Om den dömde befinner sig i en annan medlemsstat, ska samtycket ges enligt procedurbestämmelserna i den staten.

13 §

Tillstånd till undantag från specialitetsbestämmelsen

Beslut om att bevilja tillstånd till att en dömd som överförts till en annan medlemsstat får åtalas, straffas eller berövas friheten för något annat brott än det för vilket det straff dömdes ut för vars verkställighet den dömde har överförts till medlemsstaten i fråga fattas av Helsingfors tingsrätt. På förutsättningarna för att bevilja tillstånd och förfarandet när tillstånd beviljas tillämpas i övrigt vad som i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) bestäms om beviljande av tillstånd till att göra undantag från specialitetsbestämmelsen.

14 §

Språk och översättningar

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska se till att det intyg som avses i artikel 5 i rambeslutet och, i det fall som

avses i artikel 23.3, domen översätts till ett språk som godtas av den verkställande staten. Om framställningen gäller överföring av verkställigheten av en vårdpåföljd, ska justitieministeriet sköta översättningen.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

15 §

Partiell verkställighet

Om ett straff som har bestämts efter att en dom har återbrutits enligt 31 kap. 9 b § i rättegångsbalken överförs till en annan medlemsstat för att verkställas, får den del av det ursprungliga straffet som inte överförs inte längre verkställas i Finland efter det att verkställigheten av straffet i den andra medlemsstaten har avslutats.

16 §

Hörande av den dömd

Utöver vad som bestäms i artikel 6 i rambeslutet och i denna lag gäller i fråga om hörande av den dömd vad som bestäms i förvaltningslagen (434/2003).

17 §

Rätt till biträde och försvarare

Den dömd har rätt att anlita ett biträde. Om den dömd begär det, ska en försvarare förordnas för honom eller henne. I fråga om förordnande av en försvarare på tjänstens vägnar och i fråga om försvararen i övrigt gäller i tillämpliga delar 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997). Försvararen förordnas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet eller, i ett ärende som gäller verkställighet av en vårdpåföljd eller någon annan frihetsberövande åtgärd, av justitieministeriet. Försvararen får även förordnas av en domstol som handlägger ett sådant ärende som avses i denna lag. Den dömd ska utan dröjsmål informeras om rätten att anlita ett biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

Om den dömd befinner sig i en annan medlemsstat och det har förordnats ett rättegångsbiträde för honom eller henne i den staten, får en försvarare förordnas på det villkoret att det finns särskilda skäl till det med hänsyn till den dömdes rättsskydd.

Till försvararen ska betalas en skälig ersättning av statens medel som bestäms av justitieministeriet och som staten ska svara för.

18 §

Transitering

Justitieministeriet beviljar tillstånd till att en dömd får transporteras via Finland när det har gjorts en framställning om att den dömd ska överföras till en annan medlemsstat. En finsk medborgare får transporteras via Finland, om det finns förutsättningar enligt denna lag och rambeslutet för att överföra den dömd till den verkställande staten eller om den dömd har samtyckt till att transporteras genom Finland.

Framställningen om transitering ska åtföljas av ett intyg enligt artikel 4 i rambeslutet. Bestämmelser om översättning av intyget finns i 10 §.

19 §

Ändringsökande

Ett beslut som Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet eller justitieministeriet har meddelat med stöd av denna lag får överklagas hos Helsingfors förvaltningsdomstol genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvären ska behandlas skyndsamt. Beslut av Helsingfors förvaltningsdomstol får inte överklagas genom besvär.

I fråga om sökande av ändring i ett sådant beslut av tingsrätten som avses i 5 § gäller vad som i tvångsmedelslagen bestäms om sökande av ändring i ett domstolsbeslut i ett ärende som gäller häktning eller reseförbud. Ändring i ett sådant beslut av tingsrätten som avses i 7 § söks hos hovrätten genom besvär på det sätt som i rättegångsbalken bestäms

om sökande av ändring i tingsrättens avgöranden. Ändring i ett sådant beslut av tingsrätten som avses i 13 § söks hos högsta domstolen genom besvär, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen bestäms om sökande av ändring i tingsrättens avgörande i ett utlämningsärende.

20 §

Förhållande till annan lagstiftning

Lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963) får tillämpas trots denna lag.

Helsingfors den 25 november 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

21 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 5 december 2011.

På en framställning om överföring som har översänts före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

I förhållande till de medlemsstater som inte har genomfört rambeslutet senast vid ikraftträdandet av denna lag eller som har avgett en förklaring som avses i artikel 28.2 i rambeslutet tillämpas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet tills medlemsstaten i fråga har genomfört rambeslutet eller tills rambeslutet har börjat tillämpas i den medlemsstat som har avgett förklaringen enligt artikel 28.2.

Justitieminister *Anna-Maja Henriksson*